

Tasavvufî Şahsiyetlerin Medya Yoluyla Tanıtılması: TRT Maveria Dizisi Örneği

Ayşe Özgen

 <https://orcid.org/0000-0003-1307-1433> | aozgen@outlook.com

Yüksek Lisans Öğrencisi, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Temel İslam Bilimleri Bölümü, Tasavvuf Anabilim Dalı, Ankara, Türkiye

Öz

Son yıllarda Türkiye’de tarihî dizilerin çekimi ve gösterime girmesinde artış görülmektedir. Bu diziler bir hayli rağbet görmüş, başka ülkelerde de yayına girmeye başlamıştır. Özel olarak Türk dizileri sevilen ve takip edilen diziler arasındadır. Diriliş Ertuğrul, Kuruluş Osman, Yunus Emre bu dizilere örnek verilebilir. Sebep ve sonuç ilişkilerine dayanan tarihi bir olgunun öğrenimi zor ve yorucu olabilmektedir. Bu sebeple İslam tarihinde öne çıkan şahsiyetleri, doğru bir şekilde yeni kuşaklara anlatmak ve tanıtmak her zaman kolay olmamaktadır. Bu nedenle şahsiyetlerin hayatlarının dizilerde canlandırılması, özellikle çok bilinmeyen bu kişilerin tanıtılması olumlu neticeler verebilmektedir. Gerçek hayat hikâyelerinin, hayali karakterlere göre daha fazla ilgi ile izlendiği bilinmektedir. İslam’ın yayılmasında öncülük etmiş şahsiyetlerin diziler yoluyla genç nesillere tanıtılmasının ahlakî anlamda genç neslin değişim ve dönüşümüne etkili olacağı düşünülmektedir. Bu bağlamda dizinin içeriği önem kazanmaktadır. Dizilerde verilmek istenen mesaj, işitsel ve görsel hafızaya aynı anda hitap etmesi sebebiyle etkin ve kalıcı öğrenmeye yol açmaktadır. Bu çalışmada TRT’de yayımlanan Maveria dizisi özelinde tasavvufî şahsiyetlerin medya yoluyla tanıtılması konusu ele alınmıştır. Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Ayrıca nicel verilere, izlenme oranları ile sınırlı olmak üzere değinilmiştir. Maveria dizisi, Türk toplumu üzerinde önemli bir etkiye sahip olmuş, mutasavvıf-şair Hoca Ahmet Yesevî’nin (öl. 562/1166) hayatını konu edinmektedir. 2021 yılı Ramazan ayında gösterime giren dizi yirmi altı bölümden oluşmuştur. Dizi Hoca Ahmet Yesevî’nin Bağdat’a şeyhi tarafından irşad vazifesiyle gönderilmesiyle başlamaktadır. Dizide onun şahsiyeti, kişiliği, yaşam amacı, misyonu, inancı, değerleri ve insanlara yaklaşımı etkileyici ve öğretici bir üslupla izleyiciye verilmeye çalışılmıştır. Dizi, gönüllerin sevgi ile nasıl fethedildiğini ve yanlış yolda olanın nasıl değişip dönüşebildiğini göstermektedir. Dizide Hacı’nın insanlarla ilişkisi hoşgörüsü, kucaklayıcı tavırları, merhameti, düşmana olan yaklaşımı ve mücadelesi etkin bir şekilde işlenmektedir. İslam ahlakının güzel örneklerini, dizide görüp öğrenmek ve fikir yürütmek mümkün olabilmektedir. Günümüzde bilinmeyen veya yabancılaştığımız tasavvufî kavramların sözlüklerden çıkıp medya yolu ile görselleştirilmesi mümkün gözükmektedir. Nasıl ki olumsuz bir karakter, izleyicide olumsuz izler bırakıyorsa aynı şekilde İslam tarihinde önemli işler başarmış güçlü karakterlerin tanıtımının toplum üzerinde olumlu izler

bırakması beklenmektedir. Dizilerde konu edilmek istenen şahsiyetler doğru senaryolarla çekildiği takdirde olumlu sonuçlar alınmasını kolaylaştırmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Tasavvuf, Hoca Ahmet Yesevî, Dizi, Medya, Maveria, Ahlâk, Hikmet.

Etik Beyan	Bu çalışma, 1. Türkiye Sosyal Bilimler Sempozyumu'nda sunulan "Tasavvufî Şahsiyetlerin Medya Yoluyla Tanıtılması: TRT Maveria Dizisi Örneği" adlı tebliğin özetidir.
Türü	Bildiri Özeti
Geliş Tarihi	17.08.2021
Kabul Tarihi	25.08.2021
Yayın Tarihi	29.08.2021
Kategori	Sanat ve Beşeri Bilimler, Dini Araştırmalar, İlahiyat
Araştırma Alanı	Bildiriler, Tasavvuf
Sempozyum	:
Adı	1. Türkiye Sosyal Bilimler Sempozyumu
Web	https://sempozyum.okuokut.org/index.php/tsbs/article/view/25
Yer ve Tarih	Çevrim İçi - 28-29 Ağustos 2021
Sponsor	Oku Okut Derneği
Bildiri Oturum Bilgisi	9. Oturum - 29 Ağustos 2021 Pazar 16:00 - 18:00
Telif Hakkı	© 2021 Ayşe Özgen. Yazar telif hakkını elinde tutarak yayımcıya uygun lisans ile yayım izni vermiştir.
Lisans	
Yayımcı	Oku Okut Yayınları
Kaynak Gösterimi	Özgen, Ayşe. "Tasavvufî Şahsiyetlerin Medya Yoluyla Tanıtılması: TRT Maveria Dizisi Örneği". <i>1. Türkiye Sosyal Bilimler Sempozyumu: Bildiri Özetleri Kitabı</i> . ed. Abdullah Demir. 125-128. Ankara: Oku Okut Yayınları, 2021. https://doi.org/10.55709/okuokutpress.8

Promotion of Sufi Personalities through the Media: The Case of TRT's Serial Maveria

Ayşe Özgen

 <https://orcid.org/0000-0003-1307-1433> | aozgen@outlook.com

Master's Student, Yıldırım Beyazıt University, Institute of Social Sciences, Department of Basic Islamic Sciences, Department of Sufism, Ankara, Turkey

Abstract

In recent years, there has been an increase in Turkey's production, and release of historical serials. These serials have been very popular, and begun to be broadcast in other countries as well. Turkish series are among the popular, and followed series. Resurrection: Ertuğrul, the Ottoman, Yunus Emre can be cited as examples of these serials. It could normally be difficult, and tiring to learn a historical phenomenon involving cause, and effect relationships. Therefore, it is not always easy to explain, and introduce prominent personalities in the history of Islam to the new generations accurately. For this reason, depicting the lives of personalities in TV series, particularly introducing unknown people, can provide positive results. It is commonly known that real-life stories are watched with more interest than fictional ones. It is thought that introducing the personalities who significantly contributed to the spread of Islam to the younger generations through serials could be effective in the moral education, and transformation of the younger generation. Therefore, the contents of serials are critical. The message intended to be given in the serials leads to effective, and permanent learning as it simultaneously addresses the auditory, and visual memories. In this study, the introduction of Sufi personalities through the media is discussed, particularly with respect to the Maveria series broadcast on TRT. Qualitative research method was used in the study. In addition, quantitative data, limited to the viewing rates, were used. The series Maveria is about the life story of the Sufi-poet Ahmad Yasawī (d. 562/1166), who significantly impacted Turkish society. The series, which was first shown during Ramadan in 2021, consists of twenty-six episodes. The serial begins with Ahmad Yasawī's being sent to Baghdad by his sheikh on the duty of guidance. In this serial, his personality, purpose of life, mission, belief, values,, and approach to people are depicted for the audience in an impressive, and instructive style. The serial shows how hearts are conquered with love, and how those on the wrong path can change, and transform. The serial effectively describes Hacı's relationship with people, his tolerance, embracing attitudes, compassion, approach to the enemy,, and struggle. It is possible to see, and learn about the good examples of Islamic morality in TV serials, and to express one's opinion on them. Today, it seems possible to take unknown or alienated mystical concepts from dictionaries, and visualize them through the media. Just as a negative character leaves negative traces on the audience, it is expected that the promotion of strong characters who accomplished important missions in the history of Islam could leave

positive traces on the society. If the personalities in the serials are described using the right scenarios, it is easier to obtain positive results.

Keywords

Sufism, Ahmad Yasawī, TV Serials, Media, Transformation, Ethics.

Ethical Statement	This paper is a summary of the study titled “Promotion of Sufi Personalities through the Media: The Case of TRT’s Serial Maveria” presented at the 1st Turkish Symposium of Social Science.
Type	Conference Proceeding
Received	2021-08-17
Accepted	2021-08-25
Published	2021-08-29
Category	Art & Humanities, Religion & Theology
Research Area	Symposium Proceeding, Sufism
Conference	:
Title	The 1st Turkish Symposium of Social Sciences
Web	https://sempozyum.okuokut.org/index.php/tsbs/article/view/25
Location & Date	Online - August 28-29, 2021
Sponsor	Oku Okut Association
Proceeding Session	Session 9 - August 29, 2021, Sunday 16:00 - 18:00
Copyright	© 2021 Ayşe Özgen. The author retains the copyright and provides the publisher with a proper license to publish.
License	
Publisher	Oku Okut Press
Citation	Özgen, Ayşe. “Promotion of Sufi Personalities through the Media: The Case of TRT’s Serial Maveria”. The 1st Turkish Symposium of Social Sciences: The Book of Abstracts. <i>ed. Abdullah Demir</i> . 125-128. Ankara: Oku Okut Press, 2021. https://doi.org/10.55709/okuokutpress.8